TAUHID : DEFINITION AND SIGNIFICANCE

Khadijah Wing[1]

ABSTRACT

This article aims to study about *tauhid* (Oneness of God), its definitions and significance. Its target is to study T*auhid* definitions as mentioned in *al-Qur'an*, *al-Hadiths* and *Ulama ahl al-Sunnah wa al-Jama'ah* (Muslims scholars of *ahl al-Sunnah wa al-Jama'ah*) opinions. At the same times, T*auhid*'s significance is also discussed. It is the fundamental tenet of Islam which the Prophets and the Messengers were called on to preach all mankind.

Tauhid should be studied from *al-Qur'an* in which Allah said about His Oneness, from the authentic Prophetic traditions in which Prophetic interpretation of Allah's attributes is sound, and *Ulama ahl al-Sunnah wa al-Jama'ah*' explanations of the case including *al-mutaqaddimun* (former scholars), *al-muta'akhirun* (later scholars) and *al-mu'asirin* (contemporary scholars) without contradiction with *al-Qur'an* and *al-Hadith* principles.

[1] *Graduate Student (Islamic Studies), College of Islamic Studies, Prince of Songkla University, Pattani campus*

เตาฮีด : ความหมายและความสำคัญ

คอดีญะห์ วิง[1]

บทคัดย่อ

บทความนี้ เป็นบทความที่พูดถึงเตาฮีด ประกอบด้วยความหมายและ ความสำคัญ จุดประสงค์เพื่อนำเสนอความหมายของเตาฮีดที่มีกล่าวในอัลกุรอาน และหะดีษ การนิยามความหมายของบรรดานักปราชญ์ผู้เจริญรอยตามท่านนบีมุฮัมมัด (อุลามาอฺ อะฮฺลิสสุนนะฮฺ) การกล่าวถึงความสำคัญของเตาฮีดซึ่งเป็นรากฐานของศาสนาเป็นหน้าที่ของบรรดานบีและเราะสูลที่ได้เชิญชวนมนุษยชาติทั้งหลาย

การเรียนรู้เตาฮีดต้องมาจากอัลกุรอาน ซึ่งพระองค์อัลลอฮฺได้กล่าวไว้เกี่ยวกับเตาฮีดของพระองค์ การอธิบายเตาฮีดของเราะสูลุลลอฮฺ การอธิบายถึงคุณลักษณะของพระองค์ในหะดีษศอหีหฺ และการขยายความกระจ่างต่อเตาฮีดของบรรดานักปราชญ์ผู้เจริญรอยตามท่านนบีมุฮัมมัด (อุลามาอฺ อะฮฺลิสสุนนะฮฺ) ทั้งสมัยก่อน (มุตะก็อดดิมูน) และสมัยหลัง (มุตะอัคคิรูน) ตลอดจนนักปราชญ์ร่วมสมัย(มุอาศิรูน) ซึ่งเป็นการอธิบายที่ไม่ขัดแย้งกับหลักการของอัลกุรอานและอัสสุนนะฮฺ

[1] *นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี*

บทนำ

ประการแรกที่ท่านศาสดามุฮัมหมัด ﷺ ได้รับคำสั่งจากอัลลอฮฺ ﷻ ให้เผยแพร่แก่มนุษยชาติ คือ การเชิญชวนมนุษยชาติสู่การเตาฮีดต่อพระองค์ เพราะเตาฮีดเป็นพื้นฐานแรกในอิสลามที่ทุกคนต้องเรียนรู้ ชีวิตมนุษย์จะไม่มีคุณค่าถ้าขาดหลักเตาฮีด

เตาฮีด คือ การนำชีวิตมนุษย์ไปสู่การยอมจำนนต่ออัลลอฮฺ และเป็นอำนาจเดียวที่แผ่ความรู้และพลานุภาพไปทั่วสรรพสิ่ง

เตาฮีดเป็นจุดยืนที่มนุษย์มีต่อโลก ที่ทำให้ผู้ที่มีเตาฮีดจะได้รับความสงบสุขทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ผู้ใดยึดมั่นในเตาฮีด เขาจะพบกับความผาสุก ถึงแม้ว่าเขาจะพบกับอุปสรรคมากน้อยเพียงใด เขาสามารถเผชิญหน้ากับมันทุกสถานการณ์ และไม่รู้สึกท้อแท้ ผิดหวังต่อสิ่งเหล่านั้น เพราะนั่นคือบททดสอบที่อัลลอฮฺได้กำหนดไว้แก่เขา เขาจะน้อมรับต่อกฎสภาวการณ์ที่อัลลอฮฺกำหนดด้วยความศรัทธายิ่ง เพราะเตาฮีดคือ การยอมนอบน้อม เชื่อฟังปฏิบัติต่ออัลลอฮฺผู้ทรงสร้างทุกสิ่งทุกอย่างเพียงหนึ่งเดียว

ยูซุฟ อัลก็อรฎอวีย์ ได้อธิบายว่า "เตาฮีดคือแก่นหลักแห่งความเชื่อต่ออัลลอฮฺ" การเชื่อมั่นในอัลลอฮฺเป็นรากฐานของการศรัทธาแห่งอิสลามทั้งระบบ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ที่บังคับ(มุสลิมทุกๆคน) ให้ความเอกะต่ออัลลอฮฺ เนื่องจากเป็นแก่นหลักของการศรัทธาต่อพระองค์ เมื่อการเชื่อมั่นต่อความเอกะที่แท้จริงถูกแยกหรือแตกสลาย เมื่อนั่นจะกลายเป็นกุฟุร (การปฏิเสธศรัทธา) และจะเกิดมีการรังแกข่มเหง (Zalim) ที่ยิ่งใหญ่และจะทำให้เขากลายเป็นผู้ที่หลงทางและขาดการชี้นำ (Yusuf al-Qaraḍawi, 1987 : 24 – 25)

ความหมายของเตาฮีด

ความหมายเชิงภาษา

คำว่า *"เตาฮีด เป็นคำภาษาอาหรับ ผันมาจากคำว่า "วะฮาดา" (وحد) "ยูวาฮิดู" (يوحد) "เตาฮีดัน" (توحيدا) คือ ทำให้เป็นหนึ่งเดียว*

ความหมายเชิงอรรถ

เตาฮีด หมายถึง การศรัทธาในความเป็นเอกะของอัลลอฮฺ ﷻ ในส่วนของรูบูบียะฮฺ อูลูฮียะฮฺ และอัสมาอฺวัศศิฟาต (al-Usaimin , 1997 : 11)

ส่วนความหมายของวิชาเตาฮีดบรรดานักปราชญ์มุสลิมได้อธิบายความหมายของเตาฮีด ที่แตกต่างกันตามจุดเน้นและมุมมองของแต่ละคน ต่อไปนี้จะนำเสนอทัศนะของนักปราชญ์บางคนที่ได้อธิบายความหมายของวิชาเตาฮีด ดังนี้

มูฮัมมัด อับดุฮฺ ได้อธิบายความหมายของวิชาเตาฮีดในหนังสือ รีสาละตุตเตาฮีด ว่า "วิชาเตาฮีด คือ วิชาที่ว่าด้วยวุญูดหรือความมีอยู่ของอัลลอฮฺ เกี่ยวกับคุณลักษณะต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับอัลลอฮฺ คุณลักษณะที่สามารถกำหนดได้สำหรับพระองค์ และคุณลักษณะต่างๆ ที่จำเป็นต้องมีอยู่กับ พระองค์ ว่าด้วยบรรดาเราะสูลของอัลลอฮฺ ความเชื่อในความเป็นเราะสูลของพวกเขา เชื่อต่อสิ่งที่จำเป็นต้องมีในตัวของพวกเขา สิ่งใดที่สามารถเชื่อมโยงถึงตัวของพวกเขาและสิ่งใดที่ห้ามเชื่อมโยงอ้างถึงต่อพวกเขา" (Muhammad Abduh, 1979 : 2)

อบี อัชร๊อฟ ได้อธิบายความหมายของวิชาเตาฮีด ในหนังสือหลักการเตาฮีด (Asas Tauhid) ว่า "วิชาเตาฮีดเป็นวิชาที่พูดถึงเรื่องการมีอยู่ของอัลลอฮฺ คุณลักษณะที่จำเป็น (วะญิบ) ที่เป็นไปไม่ได้ (มุสตาฮีล)และคุณลักษณะที่เป็นไปได้ หรืออาจจะเป็นไปไม่ได้(ฮารุส) ของอัลลอฮฺ ในขณะเดียวกันก็จะพูดเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ โดยอ้างอิงหลักฐานที่เป็นหลักฐานนักลีจาก อัลกุรอานและหะดีษและหลักฐานทางปัญญา (อักลี) เพื่อสร้างความเชื่อและความศรัทธา"

หัสบียฺ อัศศิดดีกียฺ ได้อธิบายความหมายของวิชาเตาฮีด ในหนังสือวิชาเตาฮีดเบื้องต้น (Pengantar Ilmu Tauhid) ว่า วิชาเตาฮีดคือ วิชาที่ว่าด้วยการกำหนดความเชื่อ (อะกีดะฮฺ)ทางศาสนา โดยใช้หลักฐานที่เชื่อถือได้ ไม่ว่าหลักฐานนั้นเป็นหลักฐานจาก อัลกุรอานและหะดีษ(นักลี) หลักฐานทางปัญญา ความคิด(อักลี) และหลักฐานความรู้สึก (วุจดานี) การที่วิชานี้ได้รับเกียรติให้ชื่อว่าวิชาเตาฮีด เพราะเป็นวิชาที่พูดถึงเรื่องสำคัญ คือ "ความเอกะของอัลลอฮฺ" ซึ่งเป็นรากฐานหรือหัวใจหลักของศาสนาอิสลามและเป็นหัวใจของทุกศาสนาที่ถูกต้องที่บรรดา เราะสูลของอัลลอฮฺเหล่านั้นรับมาสอนแก่มนุษยชาติ (Hasbi al-Siddiqiy, 1976 : 9-10)

วิชาเตาฮีดนี้บางครั้งก็มีคนเรียกว่าวิชาอิลมุกะลาม อิลมุอุศูลุดดีน อิลมุอะกออิด อิลมุมะอฺริฟะฮฺ และ อิลมุอัศศิฟะฮ (Abi Ashraf, 1987 : 3)

ความหมายเตาฮีดจากอัลกุรอานและหะดีษ

อัลลอฮผู้ทรงเอกะหรือผู้เป็นหนึ่งเดียว ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการให้การเคารพสักการะ ที่อัลกุรอาน และนบีพูดถึงย้ำแล้วย้ำอีก ซ้ำแล้วซ้ำเล่าอย่างหนักแน่น ดังอายะฮฺอัลกุรอานที่อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ قُلۡ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ﴾

ความว่า *"จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) พระองค์คืออัลลอฮผู้ทรงเอกะ อัลลอฮฺนั้นทรงเป็นที่พึ่ง" (อัลอิคลาศ : 1-2)*

คำว่า “อะหัด” (أحد)ในอายะฮแรกอัลลอฮฺได้สั่งให้นบีทำหน้าที่ชี้แจงถึงเตาฮีดของอัลลอฮฺ พระองค์ตรัสในรูปของคำสั่งว่า “โอ้มุฮัมหมัดจงกล่าวแก่บรรดาผู้ตั้งภาคี (มุชริกีน)ผู้เยาะเย้ยว่า พระเจ้าของฉันที่ฉันเคารพภักดีอยู่ ซึ่งฉันได้เรียกร้องพวกท่านเพื่อการเคารพภักดี ต่อพระองค์ พระองค์ทรงเป็นเอกะ ทรงมีเพียงหนึ่งเดียว ไม่มีผู้ใดเป็นภาคีต่อพระองค์ ไม่มีสิ่งใดเหมือนและคล้ายคลึงกับพระองค์ ไม่ว่าในอาตมันหรือคุณลักษณะของพระองค์ก็ตาม และไม่ว่าในการกระทำต่างๆ ของพระองค์ ดังนั้น พระองค์จึงทรงเป็นหนึ่งเดียวและทรง เอกะ ไม่เหมือนกับชาวคริสเตียน (นะศอรอ)ที่เชื่อมั่นว่า อัลลอฮฺเป็น “ตรีเอกานุภาพ” คือเป็นทั้งพระบิดา พระบุตร และพระวิญญาณอันบริสุทธิ์ รวมเป็นหนึ่ง และมิใช่ดังเช่นพวกตั้งภาคี (มุชริก) ที่เชื่อมั่นกันว่าพระเจ้ามีหลายพระองค์ และมิใช่ดั่งเช่นพวกบูชาไฟ (มะญูซีย์) ที่ปฏิเสธพระเจ้า ฯลฯ” (ชมรมนักเรียนเก่าอาหรับ. พระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมคำแปลเป็นภาษาไทย หน้า 1769)

คำว่า “**อัศศอมัด**” (الصَّمَدُ) จากอายะฮฺที่สอง คือ อัลลอฮฺตะอาลา ทรงเป็นเป้าหมายในความต้องการตลอดไป ทุกสิ่งที่ถูกบังเกิดมาย่อมมีความต้องการต่อพระองค์ และทรงเป็นที่พึ่งของมนุษย์และสัตว์โลก และพระองค์ทรงเป็นที่พอเพียงแก่สากลโลก ดังที่อัลลอฮฺตรัสไว้ใน อัลกุรอานว่า

﴿ وَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ ۖ لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلرَّحْمَٰنُ ٱلرَّحِيمُ ﴾

ความว่า *“และผู้ที่ควรแก่การเคารพ สักการะของพวกเจ้านั้น มีเพียงองค์เดียว ไม่มีผู้ควรแก่การเคารพสักการะใดๆ นอกจากพระองค์ ผู้ทรงกรุณาปรานีผู้ทรงกรุณาปรานี ผู้ทรงเมตตาเสมอเท่านั้น” (อัลบาเกาะเราะฮ :163)*

﴿ لَا شَرِيكَ لَهُۥ ۖ وَبِذَٰلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا۠ أَوَّلُ ٱلْمُسْلِمِينَ ﴾

ความว่า *“ไม่มีภาคีใด ๆ แก่พระองค์ และด้วยสิ่งนั้นแหละข้าพระองค์ถูกใช้ และข้าพระองค์คือคนแรกในหมู่ผู้สวามิภักดิ์ทั้งหลาย” (อัลอันอาม : 163)*

﴿ ٱتَّخَذُوٓا۟ أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَٰنَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَٱلْمَسِيحَ ٱبْنَ مَرْيَمَ وَمَآ أُمِرُوٓا۟ إِلَّا لِيَعْبُدُوٓا۟ إِلَٰهًا وَٰحِدًا ۖ لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ سُبْحَٰنَهُۥ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴾

ความว่า *“พวกเขาได้ยึดเอาบรรดานักปราชญ์ของพวกเขา และบรรดาบาทหลวงของพวกเขาเป็นพระเจ้าอื่นจากอัลลอฮฺ และยึดเอาอัล-มะซีห์บุตรของมัรยัม เป็นพระเจ้าด้วย ทั้งๆที่พวกเขามิได้ถูกใช้นอกจากเพื่อเคารพสักการะผู้ที่สมควรได้รับการเคารพสักการะแต่เพียงองค์เดียวซึ่งไม่มีผู้ใดควรได้รับการเคารพสักการะ นอกจากพระองค์เท่านั้น พระองค์ทรงบริสุทธิ์จากสิ่งที่พวกเขาให้มีภาคีขึ้น” (อัตเตาบะฮฺ : 31)*

﴿ لَّقَدْ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ ثَالِثُ ثَلَٰثَةٍ ۘ وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّآ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ ۚ وَإِن لَّمْ يَنتَهُواْ عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴾

ความว่า *"แท้จริงบรรดาผู้ที่กล่าวว่าอัลลอฮฺเป็นผู้ที่สามของสามองค์นั้น ได้ตกเป็นผู้ปฏิเสธศรัทธาแล้ว ไม่มีสิ่งใดที่ควรได้รับการเคารพสักการะนอกจากผู้ที่ควรเคารพสักการะองค์เดียวเท่านั้น และหากพวกเขามิหยุดยั้งจากสิ่งที่พวกเขากล่าวแน่นอนบรรดาผู้ที่ปฏิเสธการศรัทธาในหมู่พวกเขานั้นจะต้องประสบการลงโทษอันเจ็บแสบ" (อัลมาอิดะฮฺ :73)*

﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱعْبُدُواْ رَبَّكُمُ ٱلَّذِى خَلَقَكُمْ وَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ فِرَٰشًا وَٱلسَّمَآءَ بِنَآءً وَأَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجَ بِهِۦ مِنَ ٱلثَّمَرَٰتِ رِزْقًا لَّكُمْ ۖ فَلَا تَجْعَلُواْ لِلَّهِ أَندَادًا وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴾

ความว่า : *มนุษย์เอ๋ย ! จงเคารพอิบาดะฮฺพระผู้เป็นเจ้าของพวกเจ้าที่ทรงบังเกิดพวกเจ้า และบรรดาผู้ที่มาก่อนพวกเจ้าเถิด เพื่อว่าพวกเจ้าจะทรงยำเกรง คือผู้ทรงให้แผ่นดินเป็นที่นอนและฟ้าเป็นอาคารแก่พวกเจ้า และทรงให้น้ำหลั่งลงมาจากฟากฟ้า แล้วได้ทรงให้บรรดาผลไม้ออกมา เนื่องด้วยน้ำนั้น ทั้งนี้เพื่อเป็นปัจจัยยังชีพแก่พวกเจ้าดังนั้นพวกเจ้าจงอย่าให้มีผู้เท่าเทียมใดๆ ขึ้นสำหรับอัลลอฮฺ โดยที่พวกเจ้าก็รู้กันอยู่" (อัลบาเกาะเราะฮ :21-22)*

เตาฮีดเป็นคำสอนหลักของบรรดาศาสนาที่นำมาโดยบรรดานบี ดังในอัลกุรอานกล่าวไว้ว่า

﴿ وَإِنَّ هَٰذِهِۦٓ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَٰحِدَةً وَأَنَا۠ رَبُّكُمْ فَٱتَّقُونِ ﴾

ความว่า *"แท้จริงนี่คือประชาชาติของพวกเจ้า เป็นประชาชาติเดียวกัน และข้าคือพระเจ้าของพวกเจ้าฉะนั้นพวกเจ้าจงยำเกรงต่อข้า" (อัลมุอฺมินูน :52)*

การเชื่อมั่นในเตาฮีดของอัลลอฮฺเป็นการยอมรับของบรรดานบีและเราะสูลตั้งแต่นบีอาดัมจนถึงนบี มุฮัมมัด อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿ وَمَن يَرْغَبُ عَن مِّلَّةِ إِبْرَٰهِـۧمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُۥ ۚ وَلَقَدِ ٱصْطَفَيْنَٰهُ فِى ٱلدُّنْيَا ۖ وَإِنَّهُۥ فِى ٱلْءَاخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٣٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُۥ رَبُّهُۥٓ أَسْلِمْ ۖ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٣١﴾ وَوَصَّىٰ بِهَآ إِبْرَٰهِـۧمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يَٰبَنِىَّ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰ

لَكُمُ ٱلدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُم مُّسۡلِمُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمۡ كُنتُمۡ شُهَدَآءَ إِذۡ حَضَرَ
يَعۡقُوبَ ٱلۡمَوۡتُ إِذۡ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعۡبُدُونَ مِنۢ بَعۡدِي قَالُواْ نَعۡبُدُ إِلَٰهَكَ وَإِلَٰهَ
ءَابَآئِكَ إِبۡرَٰهِـۧمَ وَإِسۡمَٰعِيلَ وَإِسۡحَٰقَ إِلَٰهٗا وَٰحِدٗا وَنَحۡنُ لَهُۥ مُسۡلِمُونَ ﴾

ความว่า *"และใครเล่าที่จะไม่พึงปรารถนาในแนวทางของอิบรอฮีม นอกจากผู้ที่ทำให้ตัวเองโฉดเขลาเท่านั้น และแท้จริงนั้น เราได้คัดเลือกเขา(ให้เป็นนบี และเราะสูล) ในโลกนี้ และแท้จริงในอาคิเราะฮฺนั้น เขาจะอยู่ในหมู่คนดีๆ อย่างแน่นอน จงรำลึกถึงขณะที่พระเจ้าของเขาได้กล่าวแก่เขาว่า เจ้าจงสวามิภักดิ์เถิดเขากล่าวว่า ข้าพระองค์ได้สวามิภักดิ์แด่พระเจ้าแห่งสากลโลกแล้ว และอิบรอฮีมได้สั่งเสียแก่ลูก ของเขาให้ปฏิบัติตามแนวทางนั้น และยะกูบก็สั่งเสียด้วยว่าโอ้ลูกๆ ของฉัน แท้จริงอัลลอฮฺได้ทรงเลือกศาสนาให้แก่พวกเจ้าแล้ว ดังนั้น พวกเจ้าจงอย่ายอมตายเป็นอันขาด นอกจากในขณะที่พวกเจ้าเป็นผู้สวามิภักดิ์(ต่ออัลลอฮฺ) เท่านั้นหรือว่าพวกเจ้าอยู่ด้วย เมื่อความตายได้เยี่ยมกรายยะอฺกูบ ขณะที่เขากล่าวแก่ลูก ๆ ของเขาว่า พวกเจ้าจะเคารพสักการะอะไร หลังจากฉัน? พวกเขากล่าวว่า พวกเราจะเคารพสักการะพระเจ้าของท่าน และพระเจ้าแห่งบรรดาบิดาของท่าน คือ อิบรอฮีม อิสมาอีล และอิสหาก แต่เพียงองค์เดียวและพวกเราจะเป็นผู้สวามิภักดิ์ (ต่ออัลลอฮฺ) เท่านั้น" (อัลบารอเราะฮฺ :130-133)*

โดยธรรมชาติ (ฟิตเราะฮ) ของมนุษย์นั้นเป็นผู้มีเตาฮีดในหะดีษของท่านนบี ﷺ ท่านชี้แจงเรื่องเตาฮีด ที่กล่าวถึงนามอันประเสริฐ 99 พระนามของอัลลอฮฺจะพบคำว่า الوَاحِدُ (ชื่อที่ 67) หมายถึง ผู้ทรงเอกะ ซึ่งเมื่อเอาคำนี้ต่อหลังชื่อแรกคืออัลลอฮฺ ดังที่ปรากฏในอายะฮฺแรกของบทหรือ สูเราะฮฺอัลอิคลาศ คือ อายะฮฺ قُلْ هُوَاللهُ اَحَدُ หมายถึง อัลลอฮฺเอกะ ซึ่งสามารถที่จะอธิบายทั้งระบบว่าอัลลอฮฺนั้นทรงเอกะในความเป็นผู้ทรงเอกะใน อัรเราะฮฺมาน เอกะในอัรเราะฮีม เอกะในอัลมะลิกตามลำดับจนถึงความเป็นเอกะในอัศศอบูร ตามคุณลักษณะของนามทั้ง 99 พระนาม

จากคำจำกัดความข้างต้น สามารถสรุปขอบข่ายเนื้อหาของวิชาเตาฮีดว่าเป็นวิชาที่พูดถึงเรื่องของความเชื่อหรือการศรัทธาต่ออัลลอฮฺและเราะสูล

ตามทัศนะของ มุฮัมมัด อับดุฮฺ ชี้ให้เห็นขอบข่ายเนื้อหาของเตาฮีด มี 2 ส่วน คือ การมีอยู่ (วุญุด) ของอัลลอฮ คุณลักษณะต่างๆ ที่จำเป็น (วาญิบ)ต้องมีสำหรับพระองค์ ส่วนที่สองว่าด้วยเรื่องเราะสูลของ อัลลอฮฺคือเกี่ยวกับความเป็นเราะสูล สิ่งจำเป็น (วาญิบ)และห้ามสำหรับบรรดาเราะสูล

ตามทัศนะของ Yusuf al-Qaradawi ชี้ให้เห็นขอบข่ายเนื้อหาของเตาฮีดคือ ความเชื่อต่ออัลลอฮฺเป็นหน้าที่วาญิบที่มุสลิมต้องรู้เพราะเป็นรากฐานแห่งการศรัทธาในอิสลาม

ตามทัศนะของ Abi Ashraf ได้แบ่งขอบข่ายเนื้อหาของวิชาเตาฮีดว่าเป็นวิชาที่พูดถึงเรื่องการมีอยู่ (วูญูด) คุณลักษณะที่จำเป็น (วาญิบ) ที่เป็นไปไม่ได้ (มุสตาฮีล) และคุณลักษณะที่อาจจะเป็นไปได้หรือเป็นไปไม่ได้ (ฮะรุส) สำหรับอัลลอฮฺ และเราะสูล

ดังนั้นจึงสามารถสรุปขอบข่ายเนื้อหาของวิชาเตาฮีด คือการศึกษาเกี่ยวกับอัลลอฮฺและเราะสูลของพระองค์ ในส่วนของอัลลอฮฺจะศึกษาเกี่ยวกับอาตมัน (ซาต) คุณลักษณะศิฟัต และการกระทำ (อัฟอาล) ของพระองค์ สำหรับเรื่องนบีนั้นจะศึกษาเกี่ยวกับความเป็นเราะสูล คุณลักษณะและหน้าที่ของเราะสูล

ความสำคัญและการมีเตาฮีด

การศึกษาวิชาเตาฮีดและการมีเตาฮีดนั้นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุดของการดำรงชีวิตของมนุษยชาติ เตาฮีดที่ถูกต้องนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เตาฮีดจะปลดปล่อยมนุษยชาติจากการปฏิเสธ(กุฟุร) ต่ออัลลอฮฺ สร้างเสริมบุคลิกภาพที่สมบูรณ์และสมดุล เป็นแก่นสารแห่งความผาสุกทั้งชีวิตแห่งโลกนี้และอาคีเราะฮฺ พร้อมเป็นพลังสำคัญแห่งจิตใจ เป็นแก่นสารสร้างสัมพันธ์ความเป็นพี่น้องและความเสมอภาคในหมู่มนุษยชาติ(ที่ศรัทธา)

ยูสุฟ อัลกอรอฎอวีย์ ได้อธิบายผลหรือความสำคัญของเตาฮีดในการดำรงชีวิตในเชิงอุดมการณ์และ สถานภาพของมนุษย์ (Yusuf al-Qaradawi, 1987 : 111 - 119) ดังนี้

แท้จริงเตาฮีดที่ปราศจากแก่นสารของการตั้งภาคีที่ได้บรรลุมาในการดำเนินชีวิตของแต่ละคนหรือประชาชาติทั้งหลายนั้น มันจะนำมาซึ่งผลและความรู้สึกที่ดีในการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นการปลดปล่อยมนุษยชาติและสร้างบุคลิกภาพที่สมดุลให้แก่มนุษย์ เตาฮีดเป็นแก่นสารแห่งความผาสุกและพลังแห่งจิตใจ เตาฮีดเป็นแก่นสารในการสร้างความเป็นพี่น้องและความเสมอภาค

ปลดปล่อยมนุษยชาติ

การมีภาคี (ชิริก) ในลักษณะใดก็ตามนับเป็นความอ่อนแอและเป็นความน่าละอายยิ่งของมนุษย์ เพราะว่า ด้วยการตั้งภาคีนั้นทำให้ผู้นั้นจำนนตนต่อโลก (สิ่งที่ถูกสร้าง) และเป็นการกระทำของคนที่ภักดีต่อสิ่งหนึ่งหรือต่อมนุษย์หรือต่อเอกภพหรือมัคลูกอื่นๆ ที่ตัวมันเองไม่สามารถสร้างสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้ เพราะตัวมันเองก็ถูกสร้าง หรือไม่มีสิทธิในตัวของพวกเขาไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่ให้ประโยชน์หรือให้โทษ และไม่มีอำนาจในการให้เกิดหรือให้ตายหรือให้มีชีวิตใหม่หลังจากที่มันตาย

ด้วยเตาฮีดจะให้ความปลอดภัยแก่มนุษย์คือให้ความปลอดภัยจากการสักการะสิ่งอื่น นอกเหนือจากอัลลอฮฺผู้ทรงสร้าง ปลดปล่อยมนุษย์จากความเข้าใจผิดและความไร้สาระ เรื่องเหลวไหล หรือคุรอฟาตทั้งปวงและเตาฮีดสามารถปลดปล่อยจิตใจของมนุษย์จากการน้อมตน ถ่อมตนและยอมตน (ต่อ

สิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮฺ) และสามารถปลดปล่อยการดำเนินชีวิตที่ปลอดจากอำนาจของพวกฟาโรห์ (ฟิรฺเอาน์) บรรดาพระเจ้าและบุคคลที่ถือว่าตนมีคุณลักษณะความเป็นพระเจ้า

ด้วยเหตุดังกล่าวบรรดาผู้กระทำและที่สนับสนุนการตั้งภาคี(ชิริก) พวกบูชาเทวรูป (ฎอฆูต) และพวกไร้ศาสนา (ญะฮิลียะฮฺ) ที่ต่อต้านการเผยแผ่ศาสนาของบรรดานบี โดยรวมและคัดค้านบรรดาเราะสูลโดยเฉพาะ พวกเขาเหล่านั้นรู้ตัวเองดีว่า ความเข้าใจเกี่ยวกับ لا اله الا الله (ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรแก่การเคารพภักดีอย่างเที่ยงแท้ นอกจากอัลลอฮฺ.) นั้นนับเป็นการประกาศทั่ว ๆ ไปสำหรับการปลดปล่อยมนุษยชาติ และทำให้ล่มสลายซึ่งอำนาจทั้งหลายทั้งปวงและบัลลังก์แห่งความเป็นเจ้าของบรรดาผู้พูดปดโกหก พร้อมกับการยกเชิดชูบรรดามุอฺมินที่จะไม่นอบน้อมตนเว้นต่อแต่อัลลอฮฺเพียงผู้เดียว

สร้างบุคลิกภาพที่สมดุล

เตาฮีดสามารถให้ความช่วยเหลือในการสร้างบุคลิกภาพที่สมดุล สามารถรวมจุดมุ่งหมายและกำหนดแนวทางการดำเนินชีวิต ซึ่งไม่มีสิ่งใดในการดำเนินชีวิตนั้น เว้นแต่เพียงพระเจ้าองค์เดียวเท่านั้นที่มุ่งหมาย ไม่ว่าจะเป็นที่ลับหรือเปิดเผย เพียงต่อพระองค์เท่านั้นที่มุ่งขอ ไม่ว่าเวลาสุขสบายหรือยามลำบากให้พึงปฏิบัติสักการะต่อพระองค์ไม่ว่าจะทำเพียงเล็กน้อยหรือจำนวนมากตามแต่ที่พระองค์ทรงประสงค์

คนที่มีภาคี หรือชิริกจะต่างกันกับผู้ที่มีเตาฮีดคือผู้ที่ตั้งภาคี(มุชริก)เป็นคนใจแตกเพราะถูกหันเหด้วยบรรดาพระเจ้า (อิลาฮฺ) ของพวกเขาและการดำเนินชีวิตของพวกเขาก็ถูกแบ่งเป็นสาขาแขนงที่มีเป้าหมายกราบไหว้เป็นจำนวนมาก บางครั้งผินหน้าหาอัลลอฮฺ แต่บางครั้งก็ผินหน้าเข้าสู่เทวรูปอื่นๆ แล้วกราบไหว้บรรดาเทวรูปเหล่านั้น และต่อมาก็หันหน้าไปกราบไหว้เทวรูปหรือรูปปั้นอื่นอีกบุคคลประเภทนี้ อัลลอฮฺได้กล่าวถึงในอัลกุรอาน ว่า

﴿ مَا تَعۡبُدُونَ مِن دُونِهِۦٓ إِلَّآ أَسۡمَآءٗ سَمَّيۡتُمُوهَآ أَنتُمۡ وَءَابَآؤُكُم مَّآ أَنزَلَ ٱللَّهُ بِهَا مِن سُلۡطَٰنٍۚ إِنِ ٱلۡحُكۡمُ إِلَّا لِلَّهِۚ أَمَرَ أَلَّا تَعۡبُدُوٓاْ إِلَّآ إِيَّاهُۚ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلۡقَيِّمُ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعۡلَمُونَ ﴾

ความว่า *"สิ่งที่พวกท่านเคารพอิบาดะฮฺอื่นจากพระองค์ มิใช่อื่นใดนอกจากบรรดาชื่อที่พวกท่าน และบรรดาบรรพบุรุษของพวกท่านใช้เรียกมัน อัลลอฮฺมิได้ประทานหลักฐานในเรื่องนี้ลงมาการตัดสินมิได้เป็นสิทธิของใครนอกจากอัลลอฮฺ พระองค์ทรงใช้มิให้พวกท่านเคารพอิบาดะฮฺสิ่งใดนอกจากพระองค์เท่านั้น นั่นคือศาสนาที่เที่ยงธรรมแต่ส่วนใหญ่ของมนุษย์ไม่รู้" (ยูสุฟ :40)*

﴿قُلْ يَٰقَوْمِ ٱعْمَلُوا۟ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّى عَٰمِلٌ ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾

ความว่า *"จงกล่าวเถิดมูฮัมหมัด โอ้หมู่ชนของฉันเอ๋ย จงทำงานตามสภาพของพวกท่าน แท้จริงฉันก็เป็นผู้ทำงาน แล้วพวกท่านจะได้รู้" (อัซซุมัร :39)*

เตาฮีดเป็นแหล่งหรือบ่อเกิดแห่งความสุขใจ

เตาฮีดจะทำให้จิตใจของแต่ละคนสามารถเพิ่มพูนด้วยความศรัทธาและความสงบ มันจะไม่ถูกรังแกและถูกอธรรม (ซอลิม)โดยสิ่งใดๆ ทั้งยังปลอดภัยจากการตั้งภาคี (ชิริก) เตาฮีดปิดประตูแห่งความกลัว ที่มนุษย์เคยเปิดไว้สำหรับตัวพวกเขา คือกลัวเกี่ยวกับปัจจัยยังชีพ (ริซกี) กลัวตัวเอง กลัวครอบครัวและลูกๆ กลัวมนุษย์ด้วยกัน กลัวมารร้าย (ญิน)และกลัวต่อความตาย และทุกสิ่งที่จะเกิดขึ้นหลังจากความตาย

แต่สำหรับผู้ศรัทธา (มุอฺมิน) ที่มีเตาฮีดต่ออัลลอฮฺ พวกเขาจะไม่กลัวสิ่งใดหรือคนใดนอกจากอัลลอฮฺเท่านั้น ด้วยเหตุดังกล่าวจะเห็นพวกเขาอยู่อย่างปกติสุขในขณะที่คนอื่นอยู่ในภาวะความหวาดกลัว และพวกเขาจะอยู่อย่างสงบในขณะที่คนอื่นอยู่ในสภาพที่ลำบาก

อัลกรุอานได้นำเสนอการพูดคุยระหว่างนบีอิบรอฮีม อะลัยฮิสสลาม กับประชาชาติของท่าน (พวกตั้งภาคี)

﴿ وَكَيْفَ أَخَافُ مَآ أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُم بِٱللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِۦ عَلَيْكُمْ سُلْطَٰنًا ۚ فَأَىُّ ٱلْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِٱلْأَمْنِ ۖ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴾

ความว่า *"และอย่างไรเล่าที่ฉันจะกลัวสิ่งที่พวกท่านให้มีภาคีขึ้น โดยที่พวกท่านไม่กลัวที่พวกท่านได้ให้มีภาคีแก่อัลลอฮฺ ซึ่งสิ่งที่พระองค์มิได้ทรงให้มีหลักฐานใด ๆ ลงมาแก่พวกเจ้าในสิ่งนั้น แล้วฝ่ายใดเล่าในสองฝ่ายนั้นเป็นฝ่ายที่สมควรต่อความปลอดภัยยิ่งกว่า หากพวกท่านรู้" (อัลอันอาม :81)*

นอกจากนั้นอัลลอฮฺได้ชี้แจงเกี่ยวกับผู้ใดในระหว่างสองกลุ่มที่สามารถอยู่อย่างมีความปลอดภัยและความสงบ ดังที่พระองค์ตรัส ว่า

﴿ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَلَمْ يَلْبِسُوٓا۟ إِيمَٰنَهُم بِظُلْمٍ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلْأَمْنُ وَهُم مُّهْتَدُونَ

ความว่า *"บรรดาผู้ที่ศรัทธา โดยที่มิได้ให้การศรัทธาของพวกเขาปะปนกับการอธรรมนั้น ชนเหล่านี้แหละพวกเขาจะได้รับความปลอดภัย และพวกเขาคือผู้ที่รับเอาคำแนะนำไว้ (อัลอันอาม :82)*

คำว่า الذين امنوا و لم يلبسوا มีความหมายว่า พวกเขามีความจริงใจต่อศาสนาของพวกเขาเพื่ออัลลอฮฺ และพวกเขาไม่ตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺ

ความสงบที่สมบูรณ์ในลักษณะดังกล่าว เกิดจากจิตใจไม่ใช่เกิดจากการรักษาความปลอดภัยจากตำรวจ นี่คือ ความปลอดภัยแห่งโลก ความปลอดภัยแห่งอาคีเราะฮฺนั้น แน่นอนจะยิ่งใหญ่และอัมตะกว่านั้น เพราะพวกเขามีความจริงใจอย่างแท้จริงต่ออัลลอฮฺ และต่อเอกภาพของอัลลอฮฺ โดยที่พวกเขาจะไม่ตั้งภาคีใดๆ แม้แต่น้อย ดังที่อัลลอฮตรัสไว้ว่า

﴿ هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ ﴾

ความว่า *"(เพื่อ) เป็นแนวทางที่ถูกต้อง และเป็นการเมตตาแก่บรรดาผู้กระทำความดี" (ลุคมาน: 3)*

เตาฮีดเป็นแหล่งแห่งพลังจิตใจ

เตาฮีดสามารถให้พลังจิตใจที่ยิ่งใหญ่สำหรับบุคคลแต่ละคน ถ้าหากเมื่อใดที่หัวใจของเขาเต็มไปด้วยความหวังในอัลลอฮฺ มอบหมายต่อพระองค์ พอใจในสิ่งที่มี อดทนในบททดสอบหรือบทพิสูจน์ที่มีต่อตนเองและ ไม่ขอความช่วยเหลือจากสิ่งถูกสร้าง เมื่อนั้นเขาจะเป็นผู้ที่มีกำลังและเข้มแข็งประดุจภูเขาที่มิอาจขยับเขยื้อนได้ และหากเขาประสบสิ่งใดสร้างความลำบากให้ตน เขาก็ไม่ขอการปกป้องจากสิ่งถูกสร้าง แต่ใจของเขาแน่วแน่มุ่งหวังต่อผู้ทรงสร้าง เพียงแต่พระองค์เท่านั้นที่เขาขอความช่วยเหลือและเป็นที่พึ่ง ไม่หวังสิ่งอื่นที่จะให้ปลอดจากความยากลำบากและได้รับความดี เขาจะไม่ขอต่อผู้ใดนอกจากอัลลอฮฺ ด้วยความรู้สึกที่เต็มไปด้วยความนอบน้อมถ่อมตนยิ่ง ดังที่อัลลอฮฺได้เตือนไว้ในอัล-กุรอาน ว่า

﴿ قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَكُمُ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ ۖ فَمَنِ ٱهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِى لِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۖ وَمَآ أَنَا۠ عَلَيْكُم بِوَكِيلٍ ﴾

ความว่า *"จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) โอ้มนุษย์เอ๋ย แน่นอนสัจธรรม จากพระเจ้าของพวกท่าน ได้มายังพวกท่านแล้ว ดังนั้นผู้ใดปฏิบัติตามแนวทางถูกต้อง แท้จริงเขาดำเนินตามแนวทางถูกต้องเพื่อตัวของเขา และผู้ใดหลงทางเพื่อตัวของเขา และฉันไม่ได้เป็นผู้คุ้มกันพวกท่าน" (ยุนุส :108)*

อายะฮฺดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นถึงความจริงที่มั่นคงเกิดจากจิตใจที่อดทน มาจากความปรารถนาอันสูงส่งและความศรัทธาที่มิอาจให้ลดต่ำและสร้างความอ่อนแอได้อีกและมันเกิดจากจิตวิญญาณที่ไม่รู้จัก

อ่อนแอ และหวาดกลัว ซึ่งพลังและกำลังเหล่านี้เป็นสิ่งที่เกิดจากความมีตักวาที่เต็มเปี่ยมต่ออัลลอฮฺ ดังที่อัลลอฮฺตรัสไว้ ว่า

﴿ إِذْ يَقُولُ ٱلْمُنَٰفِقُونَ وَٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ غَرَّ هَٰٓؤُلَآءِ دِينُهُمْ ۗ وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ فَإِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴾

ความว่า *"จงรำลึกขณะที่บรรดาพวกหน้าไหว้หลังหลอก (มุนาฟิก) และบรรดาผู้ที่ในหัวใจของพวกเขามีโรค กล่าวว่าที่ได้ลวงผู้คนเหล่านี้นั้น คือศาสนาของพวกเขาและผู้ใดมอบหมายแด่อัลลอฮฺ แท้จริงอัลลอฮฺนั้นคือ ผู้ทรงเดชานุภาพผู้ทรงปรีชาญาณ" (อัลอันฟาล : 49)*

เตาฮีดเป็นพื้นฐานของความเป็นพี่น้องและความเสมอภาค

ถ้าหากว่าเตาฮีดเป็นพื้นฐานในการไถ่ถอนมนุษย์และสร้างอิสรภาพทำให้เกิดความรู้สึกที่มีพลังและความประเสริฐของการยำเกรง ดังนั้นเตาฮีด ก็จะเป็นพื้นฐานหรือแก่นในการกำหนดและสร้างความเป็นพี่น้องและความเสมอภาคในหมู่มนุษย์ด้วยกัน และนี่คือคำเชิญชวนของอัลลอฮฺและเราะสูลดังโองการอัลกุรอานที่อัลลอฮฺตรัสไว้ว่า

﴿ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تُحَآجُّونَ فِىٓ إِبْرَٰهِيمَ وَمَآ أُنزِلَتِ ٱلتَّوْرَىٰةُ وَٱلْإِنجِيلُ إِلَّا مِنۢ بَعْدِهِۦٓ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴾

ความว่า *"โอ้บรรดาผู้ได้รับคัมภีร์ เพราะเหตุใดเล่า พวกเจ้าจึงโต้เถียงกันในตัวอิบรอฮีม และอัตเตารอตและอัลอินญีลนั้นมิได้ถูกประทานลงมา นอกจากหลังจากเขา และพวกเจ้าไม่ใช้ปัญญาดอกหรือ" (อาลิอิมรอน:65)*

อะบุล อะลา อัล-เมาดูดี ได้อธิบายถึงผลของเตาฮีดที่มีต่อชีวิตมนุษย์ในเชิงบทบาทหน้าที่ของมนุษย์ว่า ผลจากความเชื่อถือใน **"ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮ"** หมายถึงไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรแก่การเคารพอย่างเที่ยงแท้นอกจากอัลลอฮฺ และดูกันว่าเหตุใดมนุษย์ประสบผลสำเร็จในชีวิต รวมทั้งพิจารณาว่า เหตุใดที่ผู้ไม่ยอมเชื่อถือในประโยคนี้จึงพบแต่ความล้มเหลวทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

1. ผู้ที่เชื่อถือใน 'กะลิมะฮฺ' นี้จะไม่เป็นคนใจแคบหรือมีท่าทางสลดหดหู่ เนื่องจากเขาเชื่อมั่นในพระผู้เป็นเจ้า ผู้ทรงเป็นผู้สร้างชั้นฟ้าและแผ่นดินเป็นเจ้าแห่งสากลโลกและทรงเป็นผู้ค้ำจุนจักรวาลทั้งจักรวาล เมื่อมีความเชื่อถือเช่นนี้แล้ว เขาก็จะไม่รู้สึกว่า ทุกๆ สิ่งในจักรวาลเป็นสิ่งแปลกหน้าต่อตัวเขา เขาจะรู้สึกว่าทุกๆ สิ่งในจักรวาลเป็นของพระผู้เป็นเจ้าองค์เดียวกับที่ได้สร้างเขาขึ้นมา

2. ด้วยความเชื่อถือใน “กาลีมะฮฺ”นี้ ทำให้ก่อให้เกิดความเคารพตัวเอง ทำให้มนุษย์เกิดความสุภาพถ่อมตน ไม่ทำให้มนุษย์ทำตนเด่น โอ้อวดหรือเสแสร้ง ผู้ศรัทธาจะไม่เย่อหยิ่งจองหอง อวดดี ความเหิมเกริมอำนาจทรัพย์ สมบัติ เพราะเขารู้ว่าทุกๆ สิ่งที่เขาครอบครองอยู่นั้นพระผู้เป็นเจ้าเป็นผู้ประทาน พระองค์อาจจะเรียกคืนไปเช่นกับที่พระองค์ให้มาก็ได้

3. การศรัทธาในประโยคนี้ ทำให้มนุษย์ทำแต่ความดี เขาคิดว่าไม่มีทางใดที่จะนำไปสู่ความสำเร็จและรอดพ้นได้ นอกจากความบริสุทธิ์แห่งวิญญาณและความประพฤติที่ถูกต้อง เขามีศรัทธาอันแน่วแน่ในพระผู้เป็นเจ้า ผู้ซึ่งอยู่เหนือความต้องการใดๆ ไม่มีความเกี่ยวพันกับผู้ใด เป็นผู้ทรงไว้ซึ่งความยุติธรรมอันสมบูรณ์ ไม่มีผู้ใดที่จะเข้าร่วมหรือมีอิทธิพลต่อการใช้อำนาจของพระองค์ ศรัทธานี้ก่อให้เกิดสำนึกในจิตใจของมนุษย์ว่า ทางสำเร็จของเขาหนทางเดียวก็คือต้องใช้ชีวิตอย่างถูกต้องและประพฤติอย่างเที่ยงธรรม ไม่มีอิทธิพลหรืออำนาจมืดที่จะช่วยให้เขาพ้นจากความหายนะได้ ผู้ที่ไม่นับถือพระเจ้าไม่เชื่อว่ายังมีผู้หนึ่งที่มีอำนาจเหนือเขา และเขาจะต้องรับผิดชอบต่อการกระทำความดีและชั่วต่อพระองค์ เขาจึงพิจารณาตัวเองว่า มีอิสระอย่างสมบูรณ์ในการกระทำทุกๆ สิ่งที่เขาปรารถนาในโลกนี้ ความคิดคำนึงของเขาเอง กลายเป็นพระเจ้าและเขาก็ดำรงชีวิตอยู่โดยเป็นทาสแห่งอารมณ์และความปรารถนาของตนเอง

4. ผู้ศรัทธาจะไม่เป็นคนที่ซึมเศร้า หรือผิดหวัง ไม่ว่าในกรณีใดก็ตาม เขามีศรัทธามั่นคงต่อพระผู้เป็นเจ้าผู้ซึ่งเป็นนายของทุกๆสิ่งบนพื้นดินและแผ่นฟ้า ผู้ซึ่งทรงพระเมตตากรุณาอันไม่มีขีดจำกัดและพระผู้ซึ่งมีอำนาจอันไม่สิ้นสุด ศรัทธานี้ก่อให้เกิดความอบอุ่น แทรกซึมเข้าในจิตใจเขา ศรัทธานี้จะก่อให้เกิดความพอใจและทำให้จิตใจเกิดความหวัง

5. ศรัทธานี้ ทำให้มนุษย์มีการตัดสินใจที่แน่นอน ความมานะบากบั่นและความไว้ใจในพระผู้เป็นเจ้า เมื่อเขาตัดสินใจอุทิศตนเองทำตามบัญชาของพระผู้เป็นเจ้า เพื่อแสวงหาความโปรดปรานจากพระองค์ เขาแน่ใจว่าพระผู้เป็นใหญ่แห่งจักรวาลได้ทรงอุดหนุนค้ำจุนเขาอยู่ ความแน่ใจนี้ทำให้เขามั่นคงและแข็งแกร่งราวกับขุนเขา ความยากลำบาก อุปสรรคและการขัดขวางนานาประการ มิอาจทำให้เขาเลิกล้มความตั้งใจอันแน่วแน่ได้ ผลเช่นนี้ย่อมไม่อาจเกิดกับผู้ปฏิเสธ และผู้ตั้งภาคี

6. ด้วยการกล่าวประโยคนี้ (ลาอิลาฮาอิลลัลลอฮฺ) จะทำให้มนุษย์มีความกล้า เขาจะไม่เกรงกลัวต่ออำนาจใดๆ ทั้งสิ้น นอกจากพระเจ้าผู้ทรงเอกะองค์เดียวเท่านั้น ดังนั้น! เขาจึงพร้อมที่จะสละทุกๆ สิ่งเพื่อให้พระองค์โปรดปราน ผู้ศรัทธารู้ว่าไม่มีอาวุธใด สัตว์หรือ มนุษย์ที่จะมีอำนาจคร่าชีวิตเขาได้ พระผู้เป็นเจ้าองค์เดียวเท่านั้นที่มีอำนาจกระทำเช่นนั้น ชีวิตเขาถูกกำหนดเวลา แม้แต่พลังทั้งหมดในโลกรวมกันเข้าก็ไม่อาจเอาชีวิตเขาไปไม่ว่าในขณะใดขณะหนึ่งก่อนเวลาที่กำหนด และนี่ก็คือเหตุผลที่ว่าเหตุ

ใดจึงมิมีใครที่กล้าไปกว่าผู้ศรัทธาในพระองค์อัลลอฮฺ ไม่มีสิ่งใดที่จะทำให้เขาย่อท้อ แม้แต่ความทุกข์ยาก แสนสาหัส พายุร้ายแห่งการกลั่นแกล้งและศัตรูอันร้ายกาจที่สุดก็ไม่สามารถจะทำให้เขาหวาดหวั่นได้

7. ด้วยศรัทธาใน ***"ลาอิลาฮาอิลลัลลอฮฺ"*** " ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรแก่การเคารพอย่างเที่ยงแท้นอกจากอัลลอฮฺ" ก่อให้เกิดสันติและความสันโดษ ชำระจิตใจให้ปราศจากความอิจฉาริษยาและความโลภ กำจัดความคิดที่จะใช้วิธีเลวๆ และอยุติธรรมเพื่อหาความสำเร็จ ผู้ศรัทธาเข้าใจว่าความมั่งคั่งนั้นอยู่ในพระหัตถ์ของพระผู้เป็นเจ้า และพระองค์จะให้มากหรือน้อยย่อมขึ้นอยู่กับพระประสงค์ เกียรติยศ กำลัง ชื่อเสียง อำนาจและทุกๆ สิ่งย่อมขึ้นอยู่กับพระประสงค์ และพระองค์จะมอบให้แก่เขาตามที่พระองค์ต้องการ ถ้าพระองค์ประสงค์จะให้ก็ไม่มีอำนาจใดในโลกนี้จะขัดขวางได้ ถ้าพระองค์ไม่ประสงค์ก็ไม่มีอำนาจใดที่จะบังคับพระองค์ให้ได้เช่นกัน ทางตรงกันข้ามพวกที่ตั้งภาคี (มุชริก) ผู้ปฏิเสธ (กาฟิร) และผู้ที่ไม่นับถือพระผู้เป็นเจ้านั้น ถือว่าความสำเร็จและความผิดหวังขึ้นอยู่กับความพยายามของตน

8. ผลที่สำคัญที่สุดของ ***"ลาอิลาฮาอิลลัลลอฮฺ"*** ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรแก่การเคารพอย่างเที่ยงแท้นอกจากอัลลอฮฺ ก็คือทำให้มนุษย์ได้รู้ เชื่อฟังและปฏิบัติตามกฎของพระผู้เป็นเจ้า ผู้ศรัทธาเชื่อมั่นว่าพระผู้เป็นเจ้าทรงรอบรู้ทุกสิ่งทุกอย่างไม่ว่าซ่อนเร้นหรือเปิดเผย และพระองค์อยู่ใกล้ชิดกับเขายิ่งไปเสียกว่าเส้นเลือดที่ลำคอของเขาเสียอีก แม้เขาจะกระทำบาปในมุมใดมุมหนึ่งซึ่งห่างไกลหรือในความมืดมิดแห่งราตรีพระองค์ก็ทรงทราบ พระองค์ทราบแม้กระทั่งความคิดและความตั้งใจของเราว่าดีหรือเลว เราอาจหลบเร้นไปจากทุกๆ คน แต่เราไม่อาจจะหนีหายไปจากพระหัตถ์ของพระผู้เป็นเจ้าได้ ยิ่งมนุษย์มีศรัทธาในคำกล่าวนี้มั่นคงเพียงใด เขาก็จะยิ่งปฏิบัติตามคำสั่งของพระองค์ได้เคร่งครัดมากขึ้นเพียงนั้น เขาจะหลบหลีกจากสิ่งที่พระองค์ห้าม และจะปฏิบัติตามพระคำบัญชา แม้จะอยู่เพียงลำพังหรือในความมืดก็ตาม

บทสรุป

จากคำกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า เตาฮีด คือการศรัทธาและยอมรับต่ออัลลอฮฺเพียงหนึ่งเดียว ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรเคารพสักการะอย่างเที่ยงแท้นอกจากพระองค์

เตาฮีดนับว่าเป็นพื้นฐานแรกที่จำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์จะต้องเรียนรู้ และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตมนุษย์ ผู้ใดยึดมั่นต่อเตาฮีดอย่างเหนียวแน่น จิตใจของเขาจะพบแต่ความสงบสุขถึงแม้ว่าเขาจะเผชิญกับความเลวร้ายมากน้อยเพียงใด เขาสามารถที่จะยอมรับได้และคิดว่าเป็นบททดสอบจากอัลลอฮฺที่เขาจะต้องน้อมรับอย่างมิอาจปฏิเสธได้

เตาฮีดจะทำให้ผู้เชื่อมั่นสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งในโลกนี้และโลกหน้าหรือวันอาคีเราะฮฺ โดยจะได้รับความโปรดปรานจากอัลลอฮฺอย่างแท้จริง และในที่สุดเขาจะเป็นผู้ที่ปลอดพ้นจากไฟนรก และเป็นชาวสวรรค์ตามที่อัลลอฮฺทรงสัญญาไว้

บรรณานุกรม

Abi Ashraf. 1989. **Asasutauhid.** Kelantan : Jabatan hal Ihwal-Agama Islam.

al-Usaimin, Mohammad bin Salih. 1997. **al-Qaul. Al-Mutid. Ala Kitab al-Tauhid**. al-Riyad : Dar al-Asimah.

Hasbi ash-Shiddieqy. 1976. **Sejarah dan Pengantar Ilmu Tauheed/kalam.** Jakatar : Bulan Bintang.

Mohd, Abduh. 1979. **Risalah Tauheed.** Manila : Darul Hijra' Bil Palbin.

Yusuf Al-Qaradhawi. n.d. **Pengertian Tauheed.** Kuala lupur : Pustaka Salam.

บิลาล ฟิลิปส์. 2547. อบู-ลัยษ์, แปล. **เตาฮีด : เตาฮีดเอกภาพแห่งพระเจ้า**. กรุงเทพฯ : ศูนย์บริการวิชาการอิสลาม.

อะบุล อะลา อัลเมาดูดี. ม.ป.ป. จินตนา, แปล. **มาเข้าใจอิสลามกันเถิด**. ม.ป.พ.